

[A. C. Normann.]

kunne gå med til at udelade denne bestemmelse, håber jeg meget, at den vil overveje at ændre den til kun at gælde i en overgangsperiode.

Jeg nævner dernæst ombudsmandsloven, som åbningstalen bebuder en revision af.

Det radikale venstre går ud fra, som opfattelsen efterhånden har dannet sig i alle partier uanset den reservation, der har været i toppen af de kommunale organisationer, at ombudsmandens virksomhed også må udstrækkes til kommunerne, altså til den kommunale administration, men naturligvis ikke til de kommunale råd, medmindre de da har administrative opgaver at varetage.

Jeg vil gerne slutte af med et par almindelige politiske betragtninger og vender et øjeblik tilbage til spørgsmålet om forsvarsudvalget. Jeg beklager, at de to partier til højre nu har besluttet at gå ud af udvalget, men det er der jo ikke noget at gøre ved, uanset at jeg synes, at enhver konsekvens i forklaringen om mørklægningen og de nedrullede gardiner totalt mangler. Dels kan der næppe fra ministeriets side gives flere — det bliver snarere færre — oplysninger til et folketingsudvalg, hvilket vil sige, at mørklægningen over for partiernes repræsentanter bliver mere effektiv end hidtil, i hvert fald på de militære områder. Dels blev det jo efter valget på initiativ af det radikale venstres medlemmer af udvalget vedtaget, at udvalget ikke burde hindre medlemmerne i en mere åben militærpolitisk diskussion om principperne og partiernes standpunkter, og at vi ikke ville pålægges nogen politisk tavshedspligt. Der var dengang fuld enighed mellem vore to partier, det konservative folkeparti og det radikale venstre, om, at vi fremtidig ville føre en åben militærdebat. Dette være især sagt til det ærede medlem hr. Poul Møller, fordi det ærede medlem så stærkt understøttede kravet om en større offentlighed i den militære debat. Men som stillingen nu er, må regeringen jo fremsætte sit eget forslag.

Jeg vil gerne nævne en tale, som det ærede medlem hr. Poul Sørensen holdt på Gavnø for nylig, og som er refereret i Berlingske Tidende den 8. september, og hvori han — hvad der var rimeligt for en ny partifor-

mand — proklamerede sit politiske program. Det ærede medlem udtalte ved denne lejlighed, at målet for hans politik var at overflødiggøre det radikale venstre; det var ikke bare et af målene, nej, det var hele den samlede målsætning, hverken mere eller mindre.

Det er virkelig en meget respektabel målsætning for en konservativ formand, og det er klogt, at han har sat sig dette mål allerede nu, medens han er i sin bedste alder. Samtlige det ærede medlems forgængere som formænd har sat sig den samme livsopgave, måske lige bortset fra Christmas Møller, der endog en gang imellem sagde os en venlighed, men de har alle måttet gå ud af politik med fejlslagne forhåbninger i så henseende. Jeg tænker mig, at det ærede medlem måske hellere allerede nu må begynde at forberede sig på den samme skæbne for at undgå for store græmmelser på sine gamle dage og i øvrigt glæde sig over, at målsætningen kan blive stående uantastet til brug for hans politiske efterkommere i flere slægtled.

For øvrigt er det sådan efter min opfattelse, at et parti aldrig overflødiggøres af dem, der står det fjernest. De er tværtimod som regel den bedste stimulans for det. Jeg så i hvert fald meget nødig, at mit parti prøvede på at overflødiggøre det konservative folkeparti, for det kunne jo kun ske ved at dække den konservative befolkningsgruppes ønsker og interesser, og det er da vist en opgave, der f. eks. ligger naturligere for venstre for tiden.

Det konservative folkeparti og det radikale venstre vil sikkert i fremtiden på samme måde som hidtil kunne strides om mangt og samarbejde om meget. Men de står ikke hinanden nær nok til at kunne volde hinanden nogen større fortræd. Hvad om vi derfor i vort indbyrdes forhold koncentrerede os om de områder, hvor vi trods alle forskelle kan samarbejde om noget nyttigt? Og det er faktisk noget, som hænder oftere og oftere nu, hvor oppositionen er begyndt at tage del i arbejdet igen. Noget af det, der er mest grund til at glæde sig over, er de tilsagn, de to partier til højre for tiden giver rundt omkring i landet om en saglig medvirken i lovgivningsarbejdet, selvfølgelig altid efterfulgt af det